

The background image shows a close-up of a desk. On the left, a book is open, showing a graph with a vertical axis labeled 'Quantity' and a horizontal axis. A blue pen lies diagonally across the open book. The pages of the book are slightly yellowed. In the foreground, a blue square graphic with rounded corners and a white center contains the text.

**Professionaliseren
van het vak examen-
secretaris is vooral veel
lezen**

In gesprek met Marco van Heck, examensecretaris Maaswaal College in Wijchen

■ Ad de Jongh

Drs. A.J.C.M. de Jongh is eindredacteur van EXAMENS.

■ Alex van de Kerkhof

Drs. A.J. M. van de Kerkhof is clustermanager talen bij Cito en lid van de redactie van EXAMENS

Op een dinsdagmiddag begin januari 2017 hebben we in het kader van de reeks 'In gesprek met examenfunctionarissen' een ontmoeting met Marco van Heck. We zijn te vroeg en mogen in een zitje naast de portiersloge op hem wachten. Het geroezemoes van leerlingen die van les wisselen, doet ons terugdenken aan de tijd dat we zelf werkzaam waren als leraar op een school. Veel tijd om daarover een beetje melancholiek door te mijmeren is er niet. Marco haalt ons op en we gaan op zoek naar een rustig plekje waar we hem kunnen interviewen.

Wie is Marco van Heck?

Marco is behalve docent Nederlands ook examensecretaris op het Maaswaal College in Wijchen.

Oorspronkelijk komt Marco uit het bedrijfsleven. Hij was werkzaam bij Koninklijk Horeca Nederland in de sector 'discotheek en zaalbedrijven'. Aldus kwam hij veel in contact met de jeugd. Zijn belangstelling ging toen vooral uit naar het thema veiligheid. Hij werkte ook

Marco van Heck

mee aan het tot stand komen van wetgeving op dit gebied. Maar met een diploma van de lerarenopleiding op zak, maakte hij na twee jaar toch de overstap naar het voortgezet onderwijs en kwam hij terecht op het Stedelijk College in Eindhoven als docent Nederlands. Daar heeft hij nooit spijt van gehad. Naast het lesgeven hield hij zich bezig met het organiseren van evenementen in en rond Ravenstein. In Eindhoven kreeg hij ook de kans als examensecretaris te gaan werken. Dat heeft hij er drie jaar gedaan. Toen is hij, dichterbij huis, naar het Maaswaal College in Wijchen gegaan. Momenteel is hij alweer tien jaar examensecretaris, drie jaar in Eindhoven en zeven jaar in Wijchen.

Wat zijn precies de taken van een examensecretaris?

“De examensecretaris is verantwoordelijk voor het organiseren van alles wat betrekking heeft op de uitvoering van het examenbesluit. Doordat een examensecretaris geen functie is, heb je geen gezag in de zin van iets af kunnen dwingen. Je moet zorgdragen voor de kwaliteit van het proces. Je bent uitvoerend bezig. Je moet kennis hebben van de regels rondom examinering en ervoor zorgen dat die regels ook nageleefd worden.” Marco ziet zichzelf als aansturend zonder beslissingsbevoegdheid. Als examensecretaris is Marco op het Maaswaal College ook nauw betrokken bij het opstellen van het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA). Hij voert zelf de eindredactie van het document. Op die manier kan het examenproces geborgd worden.

Het Programma van Toetsing en Afsluiting is een document waarin door de school alle af te leggen toetsen en examens zijn opgenomen die door een kandidaat moeten worden afgelegd. In het document is opgenomen op welk moment welke toets of welk examen afgelegd moet worden.

Een goede organisatie van het examen is van groot belang. Niet alleen de organisatie van de landelijke examens, maar ook de organisatie van de schoolexamens. Marco vindt dat de organisatie van examens perfect moet zijn. Zijn ervaring in de horecawereld komt hem goed van pas. “Je moet het examen als een evenement zien. Je moet de regie voor dat evenement nemen. En bij het uitvoeren van dat evenement heb je te maken met allerlei regels en voorschriften, die je toepast op zowel het schoolexamen als het landelijk examen. Kernachtig gezegd komt de taak van de examensecretaris neer op organiseren, regisseren en controleren.”

Als examensecretaris heeft hij ten slotte een signaalfunctie. Hij registreert of er eventuele

opmerkelijke afwijkingen voorkomen. Als voorbeeld geeft hij aan dat er mogelijke (grote) verschillen zijn bij de beoordeling van het examen door de eerste en de tweede corrector. Hij heeft dan geen oordeel over het ‘goed of fout’ van de correctie, maar probeert een verklaring te vinden voor de waargenomen verschillen. Op basis van die verklaringen kunnen door de examencommissie dan voorstellen voor verbetering worden gedaan.

Examensecretaris, een solitaire functie?

Als examensecretaris werkt hij samen met de directie van de school en de examencommissie, maar eigenlijk is het een solitaire functie, wat niet altijd gemakkelijk is. Marco heeft gelukkig veel contacten met collega’s van andere scholen. Hij constateert dat de taak van examensecretaris op veel verschillende manieren wordt ingevuld. “Er is geen eenheid onder examensecretarissen”, zegt hij. Om die eenheid te bevorderen heeft het College voor Toetsen en Examens (CvTE) het initiatief genomen tot oprichting van een Platform voor Examensecretarissen (PLEXS). Marco was betrokken bij de oprichting en vormgeving ervan. Helaas heeft hij momenteel te weinig tijd om een actieve rol te vervullen bij de verdere ontwikkeling van dit platform. Hij blijft wel lid. In het platform kunnen examensecretarissen de problemen die zij bij de uitoefening van hun taak ervaren met elkaar delen.

Zie je het examensecretariaat als een functie of is het meer een taak?

Voor Marco’s gevoel is het een functie, maar in de schoolorganisatie wordt het als een taak gezien. In die context heeft hij verschillende rollen te vervullen: de rol van docent en de rol van examensecretaris. “Het is een voordeel is om zowel docent als examensecretaris te zijn. Je weet als docent waartoe de leerling opgeleid wordt en als examensecretaris ben je betrokken bij de afronding van de opleiding.”

Hoe ziet je gemiddelde werkdag eruit in de periode dat de centrale examens worden afgenomen?

“Wanneer het eerste examen om negen uur in de ochtend begint, begint mijn werkdag om half acht. Dan ben ik op school om de centrale examens klaar te zetten. Omdat veel examens digitaal (via Facet) afgenomen worden, is het belangrijk dat de digitale examens op tijd ‘klaarstaan’. Dat houdt in dat examens in samenwerking met de afdeling ICT klaar worden gemaakt voor gebruik. Na afloop van de examendag moet het een en ander nog administratief verwerkt worden. Mijn examenwerkdag op school eindigt rond een uur of zes in de avond.”

Marco constateert dat de beschikbare voorbereidingstijd voor de organisatie van het examen steeds korter wordt. Dat heeft dit jaar vooral met de meivakantie te maken. Doordat veel scholen in mei veertien dagen vakantie plannen, heb je tegenwoordig veel minder voorbereidingstijd.

Hoe zorg je ervoor dat alle betrokkenen de regels in acht nemen?

“Je moet ervoor zorgen dat de regels vooral door docenten worden gekend. Ik zorg ervoor, dat de syllabi, die ten grondslag liggen aan de examens, in de vaksecties van de docenten besproken worden, zodat ook duidelijk wordt wat de inhoud van de schoolexamens moet zijn.” Het gaat Marco niet om de vakinhoudelijke controle, maar wel om de controle van het examenproces. Hij kan niet genoeg

benadrukken dat het er hem om te doen is dat de leerlingen die het diploma uitgereikt krijgen ook werkelijk diplomawaardig zijn.

Marco geeft niet alleen voorlichting over de regels aan zijn collega's, maar ook aan de examenkandidaten en de ouders van de examenkandidaten. Elk jaar organiseert hij een drukbezochte voorlichtingsavond met veel informatie over alle regels en veel aandacht voor de zak- en slaagregels.

Hoe houd je je ‘vak’ bij?

Professionaliseren van het vak examensecretaris is vooral veel lezen. “Wanneer ik zaken tegenkom die van belang zijn voor de uitoefening van mijn taak, verdiep ik me daarin door daarover te lezen. In mijn vrije tijd. Er bestaat nog geen volwaardige cursus voor examensecretarissen. Onder invloed van het PLEXS worden er wel voorbereidingen getroffen om daar verandering in aan te brengen.” Marco zou zich vooral graag nog meer verdiepen in de vernieuwingen van het vmbo en de daarbij horende examenregels.

De kwaliteit van de examensecretaris is voor mij.....

Marco vindt het lastig om deze zin af te maken. Hardop denkend komt hij tot de volgende zin: “Kwaliteit van de examensecretaris is voor mij dat je in staat bent om het beste uit je collega's te halen en leerlingen een volwaardig diploma te geven.” ■